

С.Рұстемханлы: «Биз Аллаһын хошбәхт шаирләриңдән олмамышыг»

— Бу күн Сабир Рұстемханлының бир жазычы кими, шаир кими фәалијәти нәдән ибарәттір?

— Билмирәм шаирлік, жазычылыға фәалијәтті демек олар я сох. Жарадычылығ даһа сох дүшүнмәкір, ағрыдыр. Дүшүнмәк фәалијәті, ағры фәалијәті дејилмир. Фәалијәт конкрет иштір. Әввәли, сону var. Дүшүнчәнин, нарағатлығын, дәрдин әввәли-ахыры жохдур. Әслиндә маса архасында көрүлән иш ичәрдә кедән битмәз фикир гүручулуғунун сох чүзін һиссәсідір.

Жә'гин ки, өтән ил чыхан китабларымдан хәбәриниз var: «Бу сәнин халғынды», «Заман мәндән кечір». Мәтбаут сусур, гәләм достларымын эксерийәти һеч вәрәгләмәйбләр дә. Амма дәхли жохдур. Һәр ики китаб мәним бөյүк сөвинчимдир вә ше'римиздә, публистика мәнде суктула гарышланмаға лајиг олмајан һадисәләрдір. Өзүнү көрмәлијә вүрмаг да садәлев бир мүбәризә жохдур. Амма хеирсиз жохдур. Мүәллифин оз инамы әсас шәртләрдән. Мәсәлән, мән бир мүәллиф кими, «Бу сәнин халғынды» китабыны Азәрбајчаның азадалығ һөрөкаты, милли шүүрүмүз вә түрк дүңгеси һагында, дөвләт гүручулуғумузун чотын юллары барәдә оз оғатосине вә милли-мәңви ағрыларының дәренилине қөрә чох чидди китаб сајырам. Сон вахтлар гәләм саһибеләрниң өзләрни психи аномаллығ сәвијәсіндә тәрифләмәләр, өзләрни күлүш һәдәфинә чөвирмәләр дәб дүшүп. Мән исо? Садочо оларға, охуучулара мәсләһәт қөрүрәм ки, имкан тапбы адлары өзекілән китабларымы охусунлар.

О китаблардан сонра бир мүддәт өлимдән учурдуғум гуш кими онларын ардыңча бојланым. Һеч бир иш қөрә билмәдим.

1967-чи илдән бәри, тәхминен отуз илдән сонра илк дәфәдир ки, бир идарәе бағлы дејіләм. Ишим жалыны Милли Мәчлисдәдир. Галан вахтымы бүтәнлүкә жарадычылыға бир дә Вәтәндаш һәмрәйлік партиясынан ишләрине сәрф едір. Инди баша дүшүрәм ки, отуз илдә һәләри итиришшәм. Аңғаң нә етмәк оларды? Биз Аллаһын «хошбәхт» шаирләрдән олмамышыг ки, бир жердә чалышмадан жаşa билик...

— Вәтәндаш һәмрәйлии партиясынан жарнамасы һансы сәбәләрле бағлы иди?

— Бу идея сијаси хаосдан жарынб. Һисс елдім ки, бу бойда һәрчимәрчилик, құлунчидиалар, ловғалығ, бири-бирини бәйнәнмәмәк хастәлиги халғымыза фәлактән башша бир шеј вәд етмір. Бұна қөрә дә милли идеаллар әтрафында һәмрәйлик мән нічат жолу кими қөрүнди. Мәни партиямызын сијаси мүбәризә һансы жери туатағындан даһа сох бу идеяның тәблиғи марагландыры.

Сијаси хаосун ичинде инсан мәнен даһа сох тәкленір. Бир вахтлар белә тәкленән вахтымда «Азәрбајчан» гәзетини 69 иллик фасиләдән сонра бәрпа етдік. 1992-чи илдә дә Вәтәндаш һәмрәйлии партиясын жарытды.

— Бир сох партиялары мәңзү Сизин партия илә әлагәләндирисиз?

— Вәтәндаш һәмрәйлии идеясының күчү, зәрурилии вә әбәдиліи илә...

— Шаирлик, депутатлыг вә партия сәдри олмасынан һәјатынызын нормасына тәсир едирми? Умумијәтлә, дахилиниздәкі үччүк бир-бираңын нечә тамамлашыр?

— Шаирликлә ушаглыг достуру, Партия сәдирлигинин исе мәс'үлијети вә борчы чохдур. Билирсиз, бу үч саһнин үчунда дә мәним имканларым еләдикләримдән гат-гат артыгдыр. Бұна қөрә дә ишин чохлуғу вә рәнкарәнклиji мәни горхутмур. Тәсессүф ки, депутатлығын сәләнијәтләр мәнән дудлаштырылыб. Сечичиләрмизе борчумын чохдур.

ММ-ин сәләнијәті өлкәнин нүфузу илә бағлыдыр, ҳалга, сечичиләр һәрмәттір. Биздә исе ММ өзү өз үзүлшашына, нүфуздан дүшмәсінә сәс ве-

ри.

— Мәтбаут вә информа-

ция нацири ишләди-

нис мүддәтән көрмәк ис-

тәдииниң һансы ишләри

көрдүнүз?

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

Мәним нацири ишләди-
миди вахтлар айрылдыым
вахтлар мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

Мәним нацири ишләди-
миди вахтлар айрылдыым
вахтлар мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

олар ки, бир ил әрзиндә бүтүн орта мәктәб дәрслекләринин вә ушаг әдәбијатынын латын графикасына кечирилмәсінә наил олдуг. Дүздүр, инди дә бу графиканын елеңине тәблицега апаралар вар. Лакин мән еле кәлпир ки, ҳалға граши белә ағыр тәхрибата һеч бир чидди адам разы ола билмәз. Орта мәктәб, сабағын азырбајчанлылары артыг бүтәнлүкә латын графикасы илә охууларлар...

Назириләнин гапсынада адамларын үзүнә һәмишә ачыг иди. Мүәссисәләримизлә анлашыглар мұнасибәтлер жарнамалыши. Тәсессүф ки, мәндән сонра жохламалар һәшарат кими даражадырылар Назириләнин чанына. Бу жолла оңсуз да игтиласы да вәйијети ағыр олан мүәссисәләр ифли өдірлер. Республикада жохлама бүрекратиясы минимума ендирилдін налда Мәтбаут вә Информасия Назириләнин көнән дөврәләрдәкі кими комиссия комиссиянын далынча кәлпир: Малијо Назириләнин, Верки Инспекциясы, Прокуратура, Дахили ишләр Назириләнин органлары, нәгајәт Президент апараты. Өзләриниң зорла доландыран мүәссисәләрдән нә истәйирләр көрсөн? Мән идарәләрим беле зулм едилмәсін о имкан бермидим. Амма мәни өвәз едән көнә мұявиним, шаир Нориман һөсөнзәдә гылышыны чәкіб дүшүдү идарәләринге үзүнчүлік... Һалбуки өзү мәндән дә өзүнчүләр орда ишләйіб вә мәс'үлијеттің жүргүзүлген бир үкүнен бир үкүнен о дашишырыды. Шаирин бу гәдәр дәнешшәтли бүрекратының үзүнчүлік... Һалбуки өзү мәндән дә өзүнчүләр орда ишләйіб вә мәс'үлијеттің жүргүзүлген бир үкүнен бир үкүнен о дашишырыды. Шаирин бу гәдәр дәнешшәтли бүрекратының үзүнчүлік...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баута жаымышам. Мәним на-
цириләрдөн айрылдыым бир ил-
дән артыгдыр. Өзүр ело узун
дејил ки, нацириләнин һош вә җа-
ачы хатирләрни өзүм дайым
јүк елојим. Ора кечилмиш жол, кечилмиш мәржөләдір...

— Бу барәдә вахтилә мәт-
баут